

Waken in Klooster Wittem als onderdeel van een kunstproject. Brandweerman Ruud waakt het hele jaar door over anderen.

© rob oostwegel

Waken voor de wereld

Er werd voor het eerst in jaren weer gewaakt in Klooster Wittem. Op initiatief van kunstenaar Lieke Benders dit keer. Stilte als oorverdovend statement in roerige tijden.

DOOR JEROEN GEERTS | MAASTRICHT/WITTEM |

Iets zeggen door juist niets te zeggen. Stilte als oorverdovend statement. Kunstenaar Lieke Benders en haar collega's van het Maastrichtse collectief Hoge Fronten onderzoeken met het project Stiltelab een jaar lang 'de kracht van het onuitgesproken woord'. Tijdens de paasnacht kwamen kunst en spiritualiteit in stilte samen voor een wake in de kapel van Klooster Wittem, de plek waar godsdienaars eeuwenlang over de wereld waakten. Deze

nacht waken hier diverse mensen met verschillende achtergronden. Een dj, een uitvaartbegeleider, een docent, een politicus. Ieder kwartier, gemarkeerd door een geluid, wisselen ze elkaar af. Benders: „Ze hebben allemaal een andere relatie met stilte, met waken. Maar één ding hebben ze gemeen: ze zoeken allemaal naar verbinding.”

Brandweerman Ruud - de functies van de deelnemers zijn belangrijker dan hun achternaam - waakt het hele jaar door vrijwillig over zijn medemens.

Langzaam ontvouwt zich op een beeldscherm een portret van Ruud, opgetekend door schrijfster Saskia de Haas. Over hoe je soms de oorverdovende herrie van een brandend gebouw niet meer hoort. Hoe Ruud altijd wacht op het moment dat zijn pieper herrie begint te maken. Want dan hebben mensen zijn hulp nodig. Helaas hebben steeds meer mensen hier ‘geen tijd’ voor. „Het is voor de brandweer steeds moeilijker om aan mensen te komen.”

Philippe Cremers, directeur van het klooster: „We kunnen een stem worden tegen het dodelijk zwijgen. Het doodzwijgen van seksuele intimidatie, oorlog en geweld.”

Gedeputeerde Ger Koopmans spreekt van ‘de wijsheid van het zwijgen’ in een tijd dat met name op sociale media vrijheid van meningsuiting heiliger lijkt dan oog voor elkaar. „Een tegengeluid tegen de schreeuw om altijd maar alles te mogen zeggen.”

Monique waakt over familiebanden. Haar oma stierf in 1927, toen haar moeder nog een baby was. Haar laatste woorden waren ‘nu ben ik zo vaak in Wittem bij Gerardus geweest en nu laat hij me toch in de steek’. Dat is het enige wat Monique van haar oma weet. Een jaartal en haar laatste woorden. Deze nacht treedt ze in de voetsporen van haar oma. Om symbolisch de cirkel rond te maken, had Monique haar jongste dochter mee willen nemen naar Wittem. Maar haar jongste dochter is een puber. „Die heeft wel wat beters te doen. Die ligt liever in bed dan dat ze waakt.”